

Fængselsfunktionæren 11

Dansk Fængselsforbund

november 2004

3 Leder

4 Stigende arbejdspress - ja, mon ikke

5 Av, mit arbejde

Ansatte i fængselsvæsenet lever et arbejdsliv med mange alvorlige arbejdsulykker.

6 Hepatitis - man glemmer de menneskelige omkostninger

◀ 7 Vaccine på ønskesedlen

◀ 8 Indvielse af behandlingsafdeling i Nr. Snede

Den 29. september 2004 slog Kriminalforsorgen dørene op til endnu et behandlingstilbud til narkomaner.

11 Fodlænke i stedet for fængsel

◀ 12 Uddannelse på Kærshovedgård

Nu fungerer Kærshovedgård atter som uddannelsessted for nyansatte.

14 Profil af en afdelingsformand John Rasmussen

15 Profil af en afdelingsformand Hans Jørgen Hansen

16 Dansk Fængselsforbunds overenskomstkrav 2005

◀ 18 Sverige - desperation giver vold

20 Fængselsinspektør i Sandholm

21 På et oplyst grundlag

22 Debat

24 Ferieboliger til leje

Udgivet af Dansk Fængselsforbund
Vestre Kirkegårds Allé 3,
2450 København SV
Tlf. 3325 9801 - Fax 3325 9601
www.danskfaengselsforbund.dk

Redaktion: Forbundsformand
Carsten Pedersen (ansvh.)

Redaktør: John Rasmussen
Talosvej 7, 2770 Kastrup
Tlf. 3250 2037 - Mobil 4074 1487
E-mail: dffagblad@tiscali.dk

Layout, produktion og tryk:
Imprint Grafiske Løsninger
Thurøvej 8 · 4700 Næstved
Tlf. 5572 6692 - Fax 5572 7320
imprint@imprint.dk
www.imprint.dk

ISSN: 0902-8897

Indlæg til Fængselsfunktionæren:

Artikler modtages på diskette, gerne med udskrift eller pr. e-mail. Husk at angive navn, stilling og tjenestested i tilfælde af spørgsmål fra redaktionen. Indlæg til »Debat« må max. være på 750 ord eller 4500 tegn incl. mellemrum. Foto modtages gerne. Hvis de ønskes retur, bedes det anført.

Indlæg senest den 14. i måneden før optagelse.

Artikler og læserindlæg er ikke nødvendigvis et udtryk for redaktionens holdning eller forbundets mening.

Når papirbunkerne blokerer for arbejdet

LEDER

Af Carsten Pedersen,
formand for
Dansk Fængselsforbund

Kriminalforsorgen står over for et valg: Enten må de ansattes arbejdsopgaver reduceres, eller også må der ansættes mere personale.

Forklaringen er enkel: Måned efter måned bliver Kriminalforsorgens personale dænget til med nye administrative procedurer, der er så tidskrævende, at de kommer længere og længere væk fra den funktion de oprindeligt var ansat til, nemlig at være til stede blandt de indsatte.

Ansattes tilstedeværelse på afdelingerne – der, hvor de indsatte opholder sig – er anerkendt af alle som helt afgørende for Kriminalforsorgen. Det er der mange grunde til. For eksempel behovet for dynamisk sikkerhed – at det er personalet og ikke de negativt stærke fanger, der opstiller regler for fornuftigt samvær.

Men problemet er, at fængselsfunktionærer er mindre og mindre på afdelingerne. De indsatte bliver overladt til sig selv. Dag for dag bliver funktionærerne trukket væk fra denne vigtigste arbejdsopgave. Væk fra fangerne, ind på et kontor, hvor de skal udføre administrative procedurer, som kræver mere og mere tid.

Administration er nødvendig.

Men hvis ikke man sætter tid af til det, og glemmer at uddanne personalet, så får man problemerne. Og det er netop her vi står i dag.

Tag f.eks. vores klientsystem – et IT-system, hvor alt væsentligt om hver enkelt indsat, skal indtastes. En anmodning om udgang – skal bogføres. En hovedpinepille – skal bogføres. Et besøg – skal bogføres. En klage – skal bogføres.

Er man, som f.eks. på Renbæk, alene om 34 fanger, så kan en tur blandt fangerne – der jo siger noget, når man taler med dem – føre til en betydelig efterfølgende bogføringsopgave. Denne opgave skal, vel at mærke, udføres af ansatte, der ikke har fået den tilstrækkelige uddannelse i at gøre det. Det eneste de ansatte kan læne sig op ad er de superbrugere, der har fået en oplæring. Det var én af disse superbrugere, der – i seneste nummer af *Fængselsfunktionæren* – udtrykte sig ualmindeligt klart: "Jeg er superbruger. Jeg skal undervise andre. Jeg kan ikke finde ud af det," lød hans budskab. Konsekvensen er uundgåelig: Funktionærerne rundt om i landet taster og taster. Det tager tid. De gør det forskelligt. De gør det forkert. Andre må taste om og rydde op. Det tager mere tid. Tid på en kontorstol – langt væk fra de indsatte.

Eller tag for eksempel de nye urinprøver, hvor vi tjekker indsatte for narko. I sig selv en glimrende idé. Men, hvis man afsætter to-tre minutter til en urinprøve og det viser sig, at den slags kan tage en

halv time, så kommer man til at mangle tid. Samtidig viser det sig, at en overraskende stor del af prøverne er positive. Der skal gennemføres forhør. Der skal skrives rapporter og så videre. Det tager også tid. Samtidig sætter man funktionærer, uden uddannelse til den slags, til at krydstjekke de positive urinprøver for eventuelt medicinindtag.

Problemet med den alt for tidskrævende administration har vi rejst overfor direktoratets ledelse, der er gået i gang med at undersøge sagen. Men denne undersøgelse når ikke at blive færdig før den såkaldte konsulentundersøgelse bliver offentliggjort – efter planen her i november.

Konsulentundersøgelsen, bestilt af regeringen, vil efter al sandsynlighed pege på, at det er muligt at skære ned blandt det uniformerede personale. Det er den bestilt til at vise, så det viser den såmænd nok.

Men i den nuværende situation ville det være mere end uklogt, hvis ledelsen følger anbefalingerne. Kriminalforsorgen har et loyalt personale, der gennem de seneste år har ydet en helt ekstraordinær indsats. Bare se, hvordan vi bar spareplanen i 2003 igennem. Men man kan trække for store vekslers på et personales loyalitet. Og vi står – lige nu – i en situation, hvor der er behov for at tage stilling til, hvad det er for arbejdsopgaver, der skal falde bort, hvis man vil undgå at ansætte flere. ■

Stigende arbejdspress – ja, mon ikke

I arrestforvarekredse kommer det ikke som en overraskelse, at der nu råbes vagt i gevær med hensyn til arbejdspresset.

I gennem de seneste år har vi oplevet et veritabelt boom i nye tiltag og arbejdsopgaver. Alt sammen startende med indførelsen af AUF-tanken, hvor vi nu skulle til at omgås de indsatte på en mere sammenhængende måde. Nu skulle alle deltage i forsorgsarbejde, sagsbehandling, arbejdsdrift osv. I og for sig et godt tiltag, nu kunne vi alle få mere indflydelse og prøve nye arbejdsopgaver af.

Så kom IT

I princippet en ny teknologi, som skulle betyde lettelser i det daglige. Det har det for så vidt også gjort, adgangen til oplysninger mv. er helt klart forbedret – **men:** Ny teknologi medfører som bekendt også nye muligheder – siden indførelsen har IT betydet væsentligt flere opgaver, særligt af administrativ art. Man kunne næsten fristes til at mene, at de systemudviklere, som sidder i den anden ende, alene tænker på at nye tiltag betyder sikkert arbejde til dem.

Problemer med de nye IT-tiltag

De opgaver, der på det seneste er indført, er efterhånden så komplekse, at de dels kræver, at man arbejder dagligt med dem, dels kræver en helt anden form for kompetenceudvikling end den gængse, hvor man f.eks. sender en eller to på kursus, ofte fra ledergruppen, i nogle få timer og så døber dem "superbrugere". Resultatet er ikke godt nok, enten bliver opgaverne ikke udført tilfredsstillende

eller også påtager "superbrugerne" sig opgaven og får på den måde endnu et strå lagt på læsset (Det er måske en af årsagerne til, at vores sygestatistikker viser en stigning for ledernes vedkommende).

Samtidigt med indførelsen af AUF og IT er vores klientel blevet tiltagende tungere. Vi ser flere psykisk syge, flere negativt stærke indsatte og flere med anden etnisk baggrund. Samtidigt har valg af flere alternative afsoningsformer betydet, at andelen af tunge indsatte nu er langt større end tidligere – alt andet lige en øget arbejdsbyrde.

Inden for de seneste år har været en stigende tendens til at vores folkevalgte reagerer på enkeltsager; sager, som nok kan score stemmer og som isoleret set har berettigelse, men som medfører øget arbejdsbyrde for det samme personale, som samme politikere i hvert fald siger, skal have et bedre arbejdsmiljø. Her kan jeg f.eks. nævne urinprøver, identifikation af indsatte mv.

Så alt i alt en Kriminalforsorg i udvikling – men til det bedre?? Vi fjernes i hvert fald mere og mere fra de indsatte, hvilket i høj grad er i modstrid med AUF-intentionerne og i endnu højere grad går ud over den dynamiske sikkerhed i vores omgang med de indsatte. ■

*Af arrestforvarer
Flemming Solberg, formand
for Dansk Arrestforvarerforening.*

Av, mit arbejde

Ina Rasmussen

Formand for Fængselsfunktionærernes Organisation, Københavns Fængsler.

Ansatte i fængselsvæsenet lever et arbejdsliv med mange alvorlige arbejdsulykker. Og især antallet af sager om vold eller trusler om vold er alarmerende højt, viser en opgørelse fra Kriminalforsorgen.

"Fængselsvæsenet er helt uden side-stykke, når det kommer til dårligt arbejdsmiljø. Tallene for de arbejdsbetingede lidelser, der skyldes dårligt arbejdsmiljø, er uhyggelige høje, og det er meget betænkeligt."

Sådan siger Maria Fischlein, der er arbejdsmiljøkonsulent i Branchearbejdsmiljørådet for Service- og Tjenesteydelser, som i løbet af november afholder en række seminarer om bedre arbejdsmiljø og forebyggelse af arbejdsulykker.

Ifølge Maria Fischlein er det især angsten for overfald, der bærer skylden for det dårlige arbejdsmiljø i fængslerne. De seneste år har der nærmest været tale om en eksplosion i antallet af trusler og voldelige overgreb i fængslerne. Fra 2002 til 2003 er antallet af voldshandlinger mod ansatte i fængslerne steget med 40 pct. I 2003 var der således 82 funktionærer mod 61 i 2002, som blev udsat for vold, mens de passede deres arbejde.

Men også antallet af konkrete volds-tilfælde, er steget markant. Trusler mod de ansatte i fængslerne er mere end fire-doblet siden 1999, og antallet af fængselsfunktionærer, der er afskediget på grund af helbredsproblemer, er steget fra 40 i 1999 til 63 i 2003.

Krævende arbejdsmiljø

2003 har været karakteriseret af store

besparelser i Kriminalforsorgen, og det har medført overbelægning og persona-lereduktion i fængslerne.

Ina Rasmussen, der er formand for fængselsfunktionærerne i Københavns Fængsler, siger: "Vi er stressede. Vi har mindre og mindre tid til de indsatte, så vi lærer dem ikke at kende. Og så er det, at de farlige situationer opstår. Det er hårdt," siger hun.

Opgørelser fra Fængselsforbundet viser også, at fængselsfunktionærer har markant højere risiko end andre for at blive førtidspensioneret. Siden begyndelsen af 2004 er en funktionær blevet slidt ned hver eneste uge, og risikoen for at blive slidt ned, når man er fængselsfunktionær, er seks gange så stor som på det øvrige arbejdsmarked.

Selv om hovedparten af arbejdsskaderne i Kriminalforsorgen skyldes vold eller er psykisk betingede, sker det også, at medarbejdere skvatter i telefonledningen eller falder på trapperne.

"Vi arbejder jo i gamle upraktiske bygninger. I cellerne er der dårlig plads, så når vi skal håndtere en indsat, er det ofte med masser af knubs og blå mærker som belønning. Trapperne er også et problem, for de er ikke særlig velegnede til at løbe på, og det gør altså ondt, når man falder," siger Ina Rasmussen.

Men også tunge nøglebundter, dårlig akustik og meget støv i de gamle stenbygninger er et problem.

"Der er mange kollegaer, der lider af kronisk hovedpine. Det er svært at bevise, hvad det konkret skyldes, men man kan i hvert fald ikke udelukke, at det hænger sammen med den megen larm og det dårlige indeklima," siger Ina Rasmussen, der ligeledes mener, at sammenhængen mellem antallet af funktionærer med seneskedehindebetændelse, og de mange døre, der hver dag skal låses op og i med tunge nøgler, er påfaldende.

Giver op

Arbejdsmiljøet i de københavnske fængsler er efterhånden blevet så dårligt, at det er blevet svært at holde på folk.

"Hvert år starter cirka 120 nye betjente i uddannelse hos os, og hvis vi kan holde på de 20, så er vi heldige. Det er et kæmpe problem med en selvforstærkende effekt. For jo mere rutineret personalet er, desto mere grænsesøgende bliver de indsatte, og igen, desto sværere bliver arbejdsbetingelserne," siger Ina Rasmussen, der påpeger, at det bliver en stor ledelsesmæssig udfordring at vende den uheldige udvikling.

Det er Maria Fischlein enig i, og hun mener, at der er brug for flere ressourcer og nye værktøjer, som kan hjælpe ledelsen med at håndtere det dårlige arbejdsmiljø.

"Der er brug for et sikkerhedsnet, som kan samle folk op, inden det går helt galt. Lige nu er der alt for mange, som går til grunde eller flyttes over i fleksjob. Organisationen og systemerne i fængslerne er simpelthen for gammeldags. De trænger til en gennemgribende revision, hvor lederne opkvalificeres, og der bliver lavet nogle ordentlige politikker om arbejdsmiljø og arbejdsfastholdelse," siger hun.

Selv om der i følge souschef i Direktoratet for Kriminalforsorgen Hanne Olesen allerede er iværksat mange initiativer, medgiver hun, at der formentlig er behov for yderligere initiativer, som kan gavne et bedre psykisk arbejdsmiljø.

Af Line Kold

Hvis du ønsker yderligere information, så klik ind på www.forbygulykker.dk. Her får du gode råd og kan se andres erfaringer med at forebygge ulykker på arbejdspladsen.

Hepatitis

- man glemmer de menneskelige omkostninger

"I vores rådgivning møder vi ofte personale fra landets fængsler, der er usikre på om de er blevet udsat for en smitterisiko," siger Susan Christensen, daglig leder af Hepatitis Linien, der er en åben telefonrådgivning fra Hepatitis Foreningen og forsætter: "Vi kender ikke antallet af smittebærere med kronisk hepatitis B i Danmark, men WHO anslår at der på verdensplan er mindst 350.000.000 kronisk smittede. Hepatitis B virus kan være ekstremt smitsomt, rent faktisk 100 gange mere smitsomt end HIV viruset, så det er ikke noget man bør tage let på. Efterhånden er størstedelen af politikorpset herhjemme vaccineret mod hepatitis B og det forekommer usandsynligt at de personer der af politiet opfattes som mulige smittebærere, når kriminalforsorgen overtager dem, ikke længere skulle udgøre en smitterisiko."

I en dansk undersøgelse fra 2002 af de indsatte i Nyborg statsfængsel, dokumenteres det at blandt de 325 indsatte der deltog i undersøgelsen var 41% stiknarkomaner, 64% af dem havde hepatitis B og 87% havde hepatitis C.

Som ansat i et fængsel handler det om at kunne fastholde fokus på arbejdet og ikke som nu, hvor en vurdering af eventuel smitterisiko og hensynet til egen sikkerhed samt risiko for at smittens familie kan være med til at forsinke en reaktion, for eksempel i forbindelse med en ulykke hvor der er en voldsom blødning.

I Sundhedsstyrelsens vejledning om forebyggelse mod viral hepatitis fra 2002, hedder det blandt andet i afsnittet om hvilke personalegrupper der anbefales vaccination: "Andet personale der har en væsentlig risiko for smitteoverførsel og stiklæsioner fx ved stik eller skæreulykker med blodforurenede kanyler, knive mv." Hvis ikke dette skulle gælde for fængselspersonalet, hører enhver ret og rimelighed op. Desuden kan der også

Susan Christensen, der er daglig leder af Hepatitis Linien, rådgiver ofte fængselspersonale, som er usikre på om de har været udsat for smitterisiko.

henvises til Bekendtgørelse nr. 1165 af 16. december 1992 om arbejdsmedicinske undersøgelser efter Lov om Arbejds miljø § 2, hvor direktøren for Arbejdstilsynet, hvis arbejdet er forbundet med særlige sygdomsrisici, kan stille krav om, at de ansatte vaccineres eller tilbydes vaccination som betingelse for beskæftigelsen.

Hepatitis Foreningen anbefaler at der tilbydes gratis vaccination mod hepatitis B til de personalegrupper i kriminalforsorgen der har kontakt med de indsatte. Ikke alene ud fra hensynet til den enkelte medarbejder men så sandelig også til dennes familie samt de indsatte, der kan være afhængig af en hurtig indsats fra nærmeste medarbejder.

Derfor vil Hepatitis Foreningen også forelægge dette spørgsmål for Folketingets Sundhedsudvalg i håbet om at henvendelsen vil føre til en ændring på dette område. ■

*Af Erling Olsen,
Hepatitis Foreningen*

FAKTA:

HBV er ikke kun en seksuelt overført sygdom. Det er en hård virus som kan leve på næsten alle overflader helt op til en måned. HBV virus er fundet i blod, sæd og skedesekret hos smittede mennesker, og i lave mængder i spyt. HBV kan spredes ved:

- Ubeskyttet sex
- At dele nål når man fixer stoffer
- Tatovering og kropspiercing
- Kontakt med åbne sår
- At dele negleklipper, skraber eller tandbørste
- Når man bor sammen med en hepatitis B-bærer, hvis HBV er meget aktiv (høje virus tal).
- Menneskebid

Du får ikke hepatitis B ved nys, hosten, ved at holde i hånden eller ved at give et knus

Hvad er symptomerne på hepatitis B?

- voldsom træthed
- ledsmerter
- kvalme og opkastninger
- nedsat appetit
- feber
- mørk urin og lys afføring
- gullig hud og øjne
- opsvulmet og øm mave

Kun cirka halvdelen af de voksne der smittes vil få symptomer. Personer der er smittet med HBV, kan uanset om de har symptomer eller ej, sprede sygdommen til andre.

Vaccine på ønskesedlen

Formand for Folketingets
Sundhedsudvalg
Birthe Skaarup (DF).

De danske fængselsfunktionærer har i flere år ønsket, at en vaccine mod smitsom leverbetændelse bliver et fast tilbud til ansatte i fængslerne. Kriminalforsorgen har flere gange afvist ønsket af økonomiske årsager, men nu har en henvendelse fra Hepatitisforeningen fået formanden for Folketingets Sundhedsudvalg til at tage sagen op.

Cirka hver femte indsatte i landets fængsler har hepatitis B – en ganske alvorlig sygdom i leveren, som smitter gennem blod, spyt og sæd. Dermed udgør de smittede en væsentlig smitterisiko for medfanger og personale.

Alligevel får fængselsfunktionærer ikke tilbudt vacciner mod sygdommen, som eksempelvis de københavnske politibetjente får det. Og det på trods af, at Dansk Fængselsforbund igennem flere år har forsøgt at rejse problemet og så sent som i sidste måned har taget det op i Kriminalforsorgens Centrale Samarbejdsudvalg.

"Indtil videre er vores ønske blevet afvist, fordi man ikke mente, at der var penge til det. Men frygten for smitte er altså en faktor, som ligger os i baghovedet hver eneste dag. Det sker altså en gang imellem at vi kommer i håndgemæng, stikker os på kanyler osv. Og der ville det altså være rart, hvis man slap for spekulationer om, hvorvidt man mon var blevet smittet med noget så alvorligt som hepatitis," lyder det fra fængselsfunktionærernes formand Carsten Pedersen.

Det samme mener man i Hepatitisforeningen, hvor personalet hver måned får henvendelser fra fængselspersonale, der er usikre på, om de kan være blevet smittet i forbindelse med deres arbejde. Og det er ikke i orden, mener man i foreningen.

"Vi taler her om en gruppe mennesker, som i forvejen går ind og varetager et farligt stykke arbejde. Så kan det ikke være rigtigt, at de også skal udsættes for en smitterisiko, der er unødvendig," siger Susan Christensen fra Hepatitisforeningen.

Derfor har foreningen nu sendt en opfordring til Folketingets Sundhedsudvalg om at se på sagen.

Her kender man endnu ikke til sagens nærmere detaljer, men udvalgets formand, Birthe Skaarup (DF) melder sig umiddelbart klar til at tage sagen op: "Jeg mener klart, at det vil være naturligt at udvide vaccinationsmuligheder til at omfatte fængselsbetjente, ligesom det gælder for de københavnske politibetjente. De er udsat for en smitterisiko - så jeg mener bestemt, at det er et problem, som man burde gøre noget ved," siger hun.

Birthe Skaarup vil rette henvendelse til den relevante minister for at se, om det ikke er muligt at finde de nødvendige ressourcer til at tilbyde en vaccine til de godt 3.000 fængselsfunktionærer.

Ifølge Københavns Politi, hvor man har tilbudt vaccinen i flere år, koster det godt 400 kroner at vaccinere en person, så vedkommende er beskyttet mod hepatitis B i tyve år. På denne baggrund ville det i første omgang koste 1,5 mio. kr. at vaccinere de ansatte i fængslerne.

Ingen lægelig begrundelse

Fra Kriminalforsorgen, som indtil nu har afvist at finde pengene i deres budget, lægger man vægt på, at der endnu ikke

er registreret et eneste tilfælde, hvor en ansat er blevet smittet med hepatitis B. Desuden understreges det, at det lægeligt set ikke er noget problem, at fængselsfunktionærerne ikke er vaccineret.

Kriminalforsorgens lægefaglige konsulent, Knud Christensen, forklarer, at hepatitisvaccinen både kan gives præventivt og som behandling straks efter, at en person er blevet smittet.

"Det er klart, at hvis vi havde ubegrænsede ressourcer, ville det selvfølgelig være at foretrække, at man fik vaccineret alle. Omvendt er der ingen lægefaglige argumenter for, at efterfølgende behandling giver dårligere beskyttelse end vaccination. Og så skal der altså rimelig meget til, før sygdommen smitter," siger Knud Christensen.

Han tilføjer, at når man undlader at vaccinere, kræver det selvfølgelig, at medarbejderne omgående bliver behandlet, hvis der er den mindste risiko for, at han eller hun er blevet smittet.

"Men det er min helt klare opfattelse, at det allerede sker på betryggende vis," siger han.

I forbundet afventer man nu afslutningen i Kriminalforsorgens Centrale Samarbejdsudvalg og resultatet af Sundhedsudvalgets behandling af sagen. ■

Af Malene Bo

Indvielse af behandlingsafdeling i Nr. Snede

Den 29. september 2004 slog Kriminalforsorgen dørene op til endnu et behandlingstilbud til narkomaner. Denne gang i det åbne statsfængsel ved Nr. Snede, som det seneste års tid har været under forvandling fra at være åbent fængsel til også at indeholde et lukket afsnit omkranset af hegn og stål. Bag nyligt opsat hegn og en amerikansk udseende port er Mælkebøtten kommet til. Ikke som ukrudt, men i form af en ny afdeling, der har plads til i alt tyve stofmisbrugere med det fællestræk, at de er svage og dårligt fungerende i store fællesskaber.

*En stue, eller celle
om man vil, i den nye afdeling.*

Ingangspartiet til det ny lukkede afsnit i Nr. Snede, hvor "Mælkebøtten" er placeret.

Afdeling HI, eller Mælkebøtten, modtog sin første klient allerede i begyndelsen af september vel vidende, at det normalt tager nogen tid at fylde en specialafdeling helt op. Den efterfølgende måned, frem mod indvielse, reception, bevingede ord og gaver ankom yderligere ni mand, så belægstavlen var halvt fyldt med ti mand på festdagen.

De indsatte lyttede, sammen med gæster udefra, til taler fra fængselsinspektør Niels Kløve og Kriminalforsorgens direktør William Rentzmann. Og selv om pressen var forment adgang til et kig bag det nye jerntæppe i Midtjylland, havde der alligevel sneget sig et par kameraer ind, der knipsede løs, så afdelingens beboere jævnlige måtte vende ryggen til. Efter den mere formelle ceremoni stod der en guidet rundtur på programmet efterfulgt af en bid brød til alle under Mælkebøtten's tag.

Den behandling der tilbydes i Mælkebøtten, er et samarbejde mellem Kriminalforsorgen og VASU – Vejle Amts Sociale Udviklingscenter. Og netop det forhold, at behandlere selv har haft indfly-

delse på konceptet betyder, ifølge behandler fra VASU Torben Jensen, at behandlingstilbudet vil få en central plads på listen over de forskellige typer narkobehandling, Kriminalforsorgen tilbyder sit klientel. Råmaterialet fra fængslerne er nemlig for dårligt, mener Torben Jensen. Hans oplevelse er, at mennesker der har siddet i fængsel, har langt større risiko for tilbagefald i behandlingen efter løsladelsen, fordi tilbudene er for ringe bag murene.

Dermed støtter Torben Jensen Kriminalforsorgens direktør William Rentzmann, der i sin tale pegede på nødvendigheden af forskellige tilbud. Når det drejer sig om narkomaner, er der tale om mennesker. De er alle forskellige. Og når Kriminalforsorgen samlet set har rundet femogtyve behandlingsafdelinger i arresthuse og fængsler er det netop med ønsket om, at samle så mange af dem op som muligt. Kriminalforsorgen og VASU har tidligere haft et godt samarbejde. Derfor havde direktøren ingen betænkeligheder ved at invitere VASU's behandlere inden for murene. Selv ud-

trykte William Rentzmann i sin tale et ønske om, at indsatsen i Mælkebøtten kan være med til at give narkomanerne et bedre liv og ikke mindst mod og lyst til at nedsætte metadonen. Og bedst af alt - hoppe helt ud af den. Det er et stort ønske. Men det falder i tråd med Torben Jensens efterlysning af bedre behandling til afsonere.

Mælkebøtten er bemanded med fængselsfunktionærer og behandlere. De arbejder sammen, og det er ifølge Torben Jensen, en af styrkerne i det nystrukturerede koncept. Mange narkomaner har nemlig en formidabel evne til at sige de rigtige ting, når de sidder over for en behandler. Men mange af dem falder tilbage til den gamle adfærd, når de går hjem. Den mulighed har de ikke på en afdeling, hvor behandlere og fængselsfunktionærer arbejder sammen. Derfor skal man som fængselsfunktionær heller ikke søge ind på Mælkebøtten, hvis man ikke har lyst til at lave nogle ting sammen med de indsatte.

Behandlerne havde godt en måned til at udarbejde et koncept til Kriminalfor-

Bagerst ligger afdelingen med halvdelen af de 20 pladser og forrest ses køkkenet, der benyttes af disse indsatte.

FAKTA:

- De indsatte låses inde et par timer hver eftermiddag for at være alene med sig selv.
- Det er vigtigt, at den enkelte får plads til at falde til ro.
- Planen er, at behandlere og fængselsfunktionærer evaluerer en gang om måneden. De indsatte deltager også i evalueringen.
- Behandlingen starter med et motivations- og afklaringsforløb.
- Behandlingen retter sig mod træning af praktiske og sociale færdigheder.
- Mælkebøtten hedder også HI. Den er traditionelt bemandet med fængselsfunktionærer og uniformeret afdelingsleder.
- Det åbne fængsel ved Nr. Snede udvider fra årsskiftet arbejdsdriften.
- Der er allerede private virksomheder på banen med tilbud om arbejde til de indsatte.
- Som led i kapacitetsudvidelsen ansættes der fængselsfunktionærer på prøve "direkte fra gaden".

sorgens nyeste behandlingsafdeling. Omdrejningspunktet er den enkelte indsatte, som skal mødes i øjenhøjde og arbejde ud fra de færdigheder, den enkelte besidder. Afdelingens målgruppe er narkomaner, der har mange behandlingsforløb bag sig. For dem drejer det sig om, at reducere de skader, narkoen har forvoldt på det såvel fysiske som psykiske og sociale plan. Det kræver, at den enkelte ændrer sin adfærd. Og her er man tilbage ved navnet Mælkebøtten. Den ofte forhadte gule blomst besidder nemlig en stor indre styrke. Og da

den også betegnes som en overset mønsterbryder, er den blevet afdelingens symbol eller maskot. ■

Af Kenneth Skipper

Fodlænke i stedet for fængsel

Der synes at være bred politisk opbakning til justitsminister Lene Espersens (K) forslag om at indføre elektroniske fodlænker som ny afsoningsform i Danmark. Afsoning med fodlænker i hjemmet er på en gang et forsøg på at finde en billigere og bedre afsoningsform og samtidig en måde at skaffe plads i de overbelastede danske fængsler.

Når en spritbilist i fremtiden skal afsone sin dom kommer det til at ske langt fra ståltrådshegn, tremmevinduer og andre indsatte.

I hvert fald hvis det står til justitsminister Lene Espersen (K), der i begyndelsen af december vil fremsætte et lovforslag om indførelse af elektroniske fodlænker som ny afsoningsform i Danmark.

Fodlænker har med stor succes været anvendt i Sverige i en årrække og betyder i praksis, at den dømte i stedet for at komme i fængsel afsone sin dom derhjemme. Via fodlænken kan myndigheder hele tids holde øje med, hvor den dømte bevæger sig, og om vedkommende forlader hjemmet uden tilladelse. Gør han eller hun det, vil vedkommende straks blive hentet og sat til at afsone i et almindeligt fængsel.

"Det er en afsoningsform, som giver folk mulighed for at passe arbejde, uddannelse og familie og dermed gør det langt nemmere for personen at vende tilbage til et almindeligt liv bagefter. Samtidig har det den sideeffekt, at det frigør noget plads i de overbelastede

fængsler," siger Lene Espersen om forslaget, der blandt andet vækker glæde i Dansk Fængselsforbund.

"Vi synes, det er en rigtig god ide, at regeringen forsøger at afdække, om der er andre muligheder for straf, end at stoppe flere ind i de i forvejen fyldte fængsler," siger formanden for Dansk Fængselsforbund, Carsten Pedersen.

Ikke kun til spritbilister

I første omgang er målgruppen personer, der idømmes en ubetinget fængselsstraf på op til tre måneder for kørsel i spirituspåvirket tilstand eller personer, der kører bil, mens de har fået frataget deres kørekort. Men justitsministeren udelukker bestemt ikke, at ordningen senere kan udvides til andre grupper.

"Dette her er første skridt. Nu starter vi med spritbilisterne og får systemet bygget op om dem, og hvis ordningen falder i god jord hos befolkningens retsfølelse, og hvis den bliver velfungerende i Kriminalforsorgen, så er jeg åben for at drøfte, om andre grupper kan komme med," siger justitsministeren.

Hun understreger, at afsoning med fodlænker vil blive fulgt af et krav om behandling – uden dette mener hun, at det ville være for mild en straf.

Især kravet om behandling i forbindelse med afsoning har givet bred politisk opbakning til forslaget. Blandt andet var det afgørende for, at Socialdemokratiet kunne støtte op om forslaget.

I det endelige forslag er behandling et af de centrale krav, ligesom den dømte forpligter sig til at holde sig fra alkohol og stoffer og til at acceptere løbende kontrol af disse ting. Desuden kan den dømte forvente løbende uanmeldte kontrolbesøg i hjemmet, ligesom al færden vil blive overvåget og kun må foregå efter et nøje fastlagt program.

Overholdes disse krav giver de elek-

Elektronisk fodlænke er en intensiv overvågning med elektronisk kontrol, som blandt andet har været anvendt med succes i Sverige siden 1994. Teknikken består af en elektronisk sender, en modtager og en central computer, der overvåges døgnet rundt. Den dømte får senderen fastgjort til anklen og skal bære denne under hele afsoningen i hjemmet. Hvis den dømte fjerner sig mere end 25-40 meter fra modtageren i hjemmet, aktiveres alarmer. Det samme gælder, hvis senderen fjernes eller ødelægges. Den dømte skal udvælges til ordningen på baggrund af en personundersøgelse, som sikrer egnethed og motivation. En betingelse for at kunne deltage i ordningen vil blandt andet være, at den dømte har en egnet bopæl, ordnede beskæftigelsesforhold, samt at en eventuel ægtefælle eller samlever samtykker i foranstaltningen.

troniske fodlænker afsone muligheden for at afsone på en måde, der i langt højere grad end fængsel tager større hensyn til afsoneren og hans eller hendes mulighed for at fortsætte og siden genoptage et almindeligt liv. Desuden kan det være en stor fordel for den dømtes familie, at vedkommende afsone i hjemmet.

Overtrædes kravene vil den dømte straks få fjernet lænkerne og i stedet blive indsat i et almindeligt fængsel til afsoning på almindelige vilkår.

Forslaget bliver efter al sandsynlighed vedtaget en gang i det nye år og træder i kraft på den anden side af sommerferien. I første omgang oprettes 150 pladser til en samlet pris af 39 mio. kr. ■

Af Malene Bo

Uddannelse på Kærshovedgård

Det er omkring 20 år siden at Kærshovedgård sidst selv uddannede opsynspersonale "direkte fra gaden."

Dengang var stedet en hæfteafdeling og de prøveansattes stillingsbetegnelse var fængselsbetjente.

Nu har Kærshovedgård, som en del af Statsfængslet Midtjylland, fået status som fængselsafdeling og fungerer atter som uddannelsessted for nyansatte – denne gang med titlen fængselsfunktionærer.

Siden juni 2004 har fængselsafdelingen Kærshovedgård atter selv ansat fængselsfunktionærer på prøve til uddannelsen. Selve ansættelsesproceduren er foregået i et tæt samarbejde med såvel Kriminalforsorgens Uddannelsescenter som Statsfængslet i Horsens. Ud over dette er fængselsafdelingen også blevet praktiksted for prøveansatte under grunduddannelsen fra de lukkede fængsler. Det har fået en betydning for hverdagen i fængslet. Dels er der nu flere ikke-færdiguddannede fængselsfunktionærer på afdelingerne og dels har det faste personale fået til opgave at medvirke ved uddannelsen af helt nye medarbejdere. Steen V. Jensen er afdelingsformand for opsynsgruppen og han er positiv over for ordningen. "Der har naturligvis været en stor del planlægning i forbindelse med ansættelsen af de første fængselsfunktionærer direkte fra gaden og med at skulle modtage praktikanter

De tre tilfredse prøveansatte er fra venstre fængselsfunktionær Mikkel Kronborg, værkmester Niels Futterup og fængselsfunktionær Ruddi Vadt.

fra uddannelsesanstalterne," siger han. "Det har været tidskrævende for de fastansatte kolleger, der har påtaget sig dette ekstra arbejde, men det har også været en spændende udfordring. Det er ikke nyt for Kærshovedgård at have prøveansatte, men at vi nu fungerer som en mere formel del af grunduddannelsen, stiller andre krav til os," siger Steen V. Jensen.

Fængselsfunktionær på prøve

Mikkel Kronborg er ansat den 1. juni i år, og han er en af de fængselsfunktionærer der, efter introkurset, er startet på grunduddannelsen direkte på Kærshovedgård. Han søgte stillingen efter at have set stillingsannoncen på nettet og da han havde bestået optagelsesprøverne udgjorde han, sammen med tre andre, det første hold der blev modtaget "fra gaden". Han er meget tilfreds med

sit nye job. "Vi er blevet godt modtaget og jeg har følt en rigtig god opbakning fra kollegerne, som helt fra starten har været meget hjælpsomme," siger Mikkel Kronborg.

De nyansatte får en erfaren fastansat kollega som oplærer og følger i videst muligt omfang dennes tjenesteplan. "Man kommer meget rundt i fængslet og får en stor viden fra alle de kolleger man møder. Der er en god humor blandt personalet, og man føler at man er en del af sammenholdet lige fra starten," siger Mikkel Kronborg. Han er i øvrigt glad for, at han er startet sammen med tre andre, så de indbyrdes også kan udveksle indtryk og erfaringer.

Værkmester på prøve

Niels Futterup er værkmester på prøve og han har været ansat på Kærshovedgård siden den 1. maj 2004. I modsæt-

ning til fængselsfunktionærgruppen, så har der til værkmasterområdet løbende været ansat nye kolleger i de stillinger, der er blevet ledige. Niels Futterup er uddannet elektriker og han har tidligere været ansat i et firma, der af og til udførte arbejdsopgaver på fængselsafdelingen. "Jeg kendte jo lidt til stedet her, så da der blev en stilling ledig, søgte jeg den," siger Niels Futterup. "Jeg synes, at der er en god omgangstone. Der er et meget godt arbejdsmiljø blandt personalet, som gør det til et behageligt sted at være," siger han. Niels Futterup fortæller at det var det gode forhold blandt personalet, der sammen med udfordringen med at arbejde med indsatte, fik ham til at søge jobbet.

Praktikanter

I slutningen af juni fik Kærshovedgård de første fængselsfunktionærer på prøve i praktik som led i deres grunduddannelse. En af dem er Ruddi Vadts, der oprindeligt blev ansat den 1. oktober 2002 på Statsfængslet i Horsens men søgte til Københavns Fængsler et års tid senere, hvor han nu har tjenestested. Han har netop afsluttet sin praktikperiode, som han beskriver som en positiv oplevelse. Efter tre dages oplæring, som han vurderer fungerede godt, var han klar til at forrette selvstændig tjeneste på en afdeling med halvtreds indsatte. Med Ruddi Vadts erfaringer fra det lukkede fængselssystem, var der behov for en vis omstilling. "Det har krævet en vis tilvænning med de åbne døre overalt og så skal man have en noget større tålmodighed med de indsatte her," siger Ruddi Vadts. Én ting han aldrig blev tilfreds med var de indbyggede radioalarmer. "Sammenlignet med Vestre Fængsels alarmsystem, så er dette her under al kritik," siger han. Til gengæld er Ruddi Vadts meget tilfreds med opholdet og med

Afdelingsformand Steen V. Jensen mener at både de prøveansatte og det faste personale har udbytte af uddannelsesordningen.

indholdet i den uddannelse han har fået på Kærshovedgård. "Det er en helt anden type indsatte og helt andre problemer de har. Man træffer flere afgørelser i forhold til de indsatte og det er lettere at hjælpe dem her end i det lukkede fængselssystem," siger han. Ruddi Vadts føler, at han har udviklet sig meget under praktikperioden. "Jeg synes at der har været en stor opbakning fra kollegerne, som meget gerne ville hjælpe og besvare spørgsmål," siger Ruddi Vadts.

Godt uddannelsessted

Selvom Kærshovedgård ikke har status som en egentlig uddannelsesanstalt, er alle de prøveansatte overordentligt tilfredse med både kolleger og arbejdsopgaver. Der er ikke noget tal for hvor mange prøveansatte fængselsafdelingen kan klare at uddanne, hvis resultatet skal være optimalt. Afdelingsformand Steen V. Jensen mener bestemt ikke at de nuværende otte fængselsfunktionærer på prøve er for mange. "Dem kan vi godt uddanne og to praktikanter ad gangen derud over kan vi også sagtens klare. For det faste personale betyder det jo også, at vi får nogle input udefra," siger han. "Der er selvfølgelig grænser for hvor stor belastning vi kan klare

uddannelsesmæssigt, men vi har en god arbejdsplads med engagerede kolleger og en positiv ånd blandt personalet, også når det gælder nye udfordringer," slutter Steen V. Jensen. ■

Af John Rasmussen

Kærshovedgård

- er en del af Statsfængslet Midtjylland og har status som åben fængselsafdeling.
- har plads til 203 indsatte fordelt på 5 afdelinger
- modtager indsatte med op til tre måneders fængsel
- har cirka 4.000 indsættelser og det samme antal løsladelser årligt
- har gennemsnitligt de indsatte i tre uger

Der er pt. 65 uniformerede medarbejdere, heraf er 51 fængselsfunktionærer (11 af dem på prøve) og 14 værk-mestre (3 af dem på prøve).

Profil af en afdelings- formand

Navn:
John Rasmussen

Stilling:
Fængselsfunktionær

Afdeling:
Herstedvester

Antal medlemmer:
184

Tillidskarriere:
1989-1990 Bestyrelsesmedlem
1990-1991 Afdelingssekretær
1991-1993 Afdelingsnæstformand
1993- Afdelingsformand

Nuværende udvalgsposter i DF:
Etisk Råd

Ansæt år:
1986

Tjenestesteder:
Anstalten ved Herstedvester

John Rasmussen

Hvad fik dig til at blive tillidsrepræsentant?

Det var en tilfældighed. Dengang havde jeg ikke gjort mig mange tanker om Dansk Fængselsforbund og den betydning tillidshvervet ville få i årene der lå forude. Jeg blev valgt på et tidspunkt, hvor der godt nok ofte var rift om pladserne i bestyrelsen og kampvalg, men man kunne også blive valgt til et eller andet, hvis blot man kom ind i salen, når punktet valg var under afvikling. Således havde jeg hverken idealistiske motiver eller forventninger, da jeg, i øvrigt noget overraskende, blev foreslået og valgt. Det kan ikke undgås at man til tider må fremtræde markant for at opnå resultater. Dette lader sig naturligvis kun gøre når man (både som formand og som bestyrelse) har sine medlemmer bag sig. Det har været tilfældet i mange år på Herstedvester og med en gennemsnitlig bestyrelsesanciennitet på over 12 år ligger der jo også en del erfaring i lokalafdelingen.

Hvad har været din største udfordring som tillidsrepræsentant indtil nu?

Der har været flere store udfordringer. Dels har de seneste to omstrukturingsprocesser krævet en del af både medlemmer og tillidsfolk. Først indførelsen af AUF-strukturen som efterfølgende i al ubemærkedhed skulle guides "ud af bagdøren" og så omstillingen til den seneste meget dårligt planlagte økonomistyringsmodel. Udfordringerne har hovedsageligt bestået i at få virkeligheden til at passe bare nogenlunde sammen med de uigenomtænkte krav der stilles til anstalten.

Den absolut største opgave har været at omstille sig fra primært at være "forhandler" til at være sagsbehandler i arbejdsskadesager. Tidligere bestod tillidshvervet mest i at forhandle store som små problemer på plads med ledelsen og så tage sig af en enkelt personsag i ny og næ. Dette har ændret sig markant gennem de senere år. Nu er det faktisk lige omvendt. Størstedelen af arbejdstiden for en tillidsrepræsentant bliver brugt på at råde, vejlede og skrive sager for medlemmerne og kun en mindre del af tiden bliver brugt på lokale forhandlinger. Det er tankevækkende, at der ikke i Direktoratets øverste ledelse findes blot én person der har foreslået at oprette en central enhed under personalekontoret, der kan yde kvalificeret bistand i arbejdsskadesager, til de medarbejdere der i større og større antal bukker under på grund af arbejdsforholdene. Det er efter min opfattelse urimeligt, at det er lokalafdelingerne og sagsbehandleren på Dansk Fængselsforbunds hovedkontor der er medlemmernes eneste sikkerhedsnet i disse sager. Det siger til gengæld en hel del om holdningen i Direktoratet for Kriminalforsorgen når man laver sygepolitikker, klima-undersøgelser og så videre for dernæst at svigte medarbejderne når det går galt.

Hvilke store opgaver står du og din lokalafdeling over for nu og i den nærmeste fremtid?

Der er fortsat et hav af løse ender i den nye struktur, som enten skal afklares eller lægges i dvale indtil vi om nogle år bliver pålagt nye styringsprincipper. Den helt store opgave består nok i at få prioriteret væsentlige fra uvæsentlige tiltag. Der er næppe mange der tror på at vi kan magte at få gennemført alle de tanker, ideer, love og regler, som vi løbende bliver præsenteret for. Opgaven for Herstedvester bliver at fastholde en målsætning som behandlingsinstitution og sige fra overfor alle de hovsæløsninger som ikke virker i hverdagen, men blot pynter på Regeringens "hitliste" frem til næste folketingsvalg.

Hvordan tror du at Kriminalforsorgen vil udvikle sig i løbet af de næste 5 – 10 år?

Såfremt der ikke bliver vedtaget en lov som forbyder halve og til dels ubrugelige løsninger, så vil Kriminalforsorgen fortsat være prøvekuld for smarte politiske strøtanker i stedet for en effektiv, resultatskabende og kriminalitetsbekæmpende organisation.

Der er efterhånden ikke mange der engagerer sig fuldt ud i bestræbelserne på at gennemføre vore florumvundne visioner, alene af den grund at man ikke tror på at projekterne bliver færdige, før nye tiltag har overhalet den indsats man har præsteret.

Når ordene udvikling og omstilling udtales af en chef, ændres de undervejs til medarbejderens øre og høres her som kaos og forvirring. Den helt grundlæggende forudsætning for at Kriminalforsorgen kan komme til at fungere optimalt er, at fremtidige tiltag bliver oplevet af både ledelse og medarbejdere som nødvendige, relevante og fornuftige. ■

Profil af en afdelings- formand

Navn:
Hans Jørgen Hansen

Stilling:
Fængselsfunktionær

Afdeling:
Lokalafdeling Møgelkær

Antal Medlemmer:
60

Tillidskarriere:
1998 - Afdelingsformand

Nuværende udvalgsposter i DF:
Etatsudvalget

Ansæt år:
1983

Tjenestesteder:
1983 - 1993 Statsfængslet i
Horsens.
1993 - Statsfængslet
Møgelkær

Hans Jørgen Hansen

Hvad fik dig til at blive tillidsrepræsentant?

En pludselig situation i foråret 1998 medførte en ekstraordinær generalforsamling, hvor der skulle vælges en hel ny bestyrelse. På dette tidspunkt havde jeg ingen erfaring med tillidsmandsarbejde, men situationen, sammen med kollegaers opbakning, gav mig lysten til at påtage mig opgaven.

Hvad har været din største udfordring som tillidsrepræsentant indtil nu?

Den største udfordring har afgjort været i forbindelse med personsager, hvor man som tillidsmand involveres i sager med afgørende betydning for den enkelte kollega. En anden stor udfordring har været opgaven med gennemførelsen af den decentrale struktur, hvor fængslerne blev pålagt at planlægge og udmønte en ny struktur for de forskellige områder. En anden fordeling af arbejdsopgaver, placering af kompetencer samt omlægninger af arbejdsområder har givet anledning til mange og langstrakte møder.

Specielt har strukturændringen i beskæftigelsen her på fængslet været en lang og vanskelig proces, som yderligere blev kompliceret af ledelseskifte midt i processen.

Hvilke store opgaver står du og din lokalafdeling over for nu og i den nærmeste fremtid?

Efter min opfattelse er den store opgave nu og for den nærmeste fremtid en opfølgning af Arbejdstilsynets rapport, som påpeger store arbejdsmiljømæssige belastninger her på fængslet. Psykisk belastning i forbindelse med arbejdet som fængselsfunktionær, manglende ledelse og tværfaglige samarbejdsproblemer er på dagsordenen når afdelingen nu og i nær fremtid vil være medvirkende til at finde løsninger for disse problemer.

Hvordan tror du at kriminalforsorgen vil udvikle sig i løbet af de næste 5 - 10 år?

Såfremt de seneste par års voldsomme pres på kriminalforsorgen fortsætter med samme styrke de kommende år, vil der opstå et akut behov for alternativer til afsøning og behandling af indsatte. Holder den politiske vilje til fortsat at udvikle og styrke kriminalforsorgen, tror jeg på en mere specialiseret drift af fængslerne med en udvikling i retning af flere særafdelinger, der tilgodeser de enkelte grupper af indsatte.

Indenfor de næste 5 - 10 år skal vi vel også pr. tradition forudse en strukturændring, der måske vil ændre retningen til noget helt ukendt? ■

Dansk Fængselsforbunds overenskomstkra v 2005

**Dansk Fængselsforbunds
Hovedbestyrelse var samlet
til møde den 23. til 24.
august 2004, hvor der blandt
andet blev taget stilling til
hvilke overenskomstkra v
forbundet skal fremsætte til
de kommende overenskomst-
fornyelser pr. 1. april 2005.
Kra vne skal senere drøftes i
Statsansattes Kartel.**

Nu skal der penge på bordet

Ved overenskomstfornyelserne de senere år har der været anvendt en ikke uvæsentlig del af de midler, der har været til rådighed, til gennemførelse af "bløde kra v", som er udmøntet som rammeaftaler, hensigtserklæringer mv., og som det efterfølgende har vist sig, at det enkelte medlem reelt ikke har fået nogen glæde af.

En enig Hovedbestyrelse har derfor lagt vægt på, at denne linie nu skal stoppes, og at der ved de kommende overenskomstforhandlinger alene skal lægges vægt på "hårde kra v", som har en lønforbedrende virkning, med direkte betydning for det enkelte medlem.

Forbundet har endvidere konstateret, at der ved de senere års overenskomstfornyelser er indgået en række aftaler, som eksempelvis aftale omkring seniorordninger, hvor man ikke har afsat økonomiske midler til gennemførelse af aftalerne på de enkelte statslige arbejdspladser.

For Dansk Fængselsforbund har de manglende økonomiske midler betydet, at det i forhandlingerne med Direktoratet har været meget vanskeligt at få

udmøntet disse aftaler reelt i Kriminalforsorgen, idet man typisk henviser til Kriminalforsorgens betrængte økonomi.

Hovedbestyrelsen har derfor også tilkendegivet, at det nu er afgørende at der sikres økonomiske midler til dækning af alle aftaler og overenskomstdele som opnås i den kommende overenskomstperiode.

Forbundets hovedkra v

Hovedbestyrelsen har lavet en prioritering af forbundets overenskomstkra v, og der er enighed om, at forbundets absolutte hovedkra v er en nedsættelse af den pligtige afgangsalder fra 63 år til 60 år.

Denne prioritering skal ses i lyset af, at forbundet kan konstatere, at arbejdsmiljøet og arbejdets karakter indenfor forbundets område igennem de senere år har ændret sig på en sådan måde, at flere og flere medlemmer bliver eller er nødsaget til at lade sig pensionere på grund af helbredsmæssige forhold tidligere end den pligtige afgangsalder på 63 år, og dermed for en stor dels vedkommende afskæres fra muligheden for at opnå fuld pensionsalder.

Antallet af helbredsbedingede afskedigelser indenfor forbundets område er alene fra år 2001 til år 2003 steget fra ca. 40 til ca. 65 om året, og alt tyder på, at dette tal også fastholdes i 2004. Det vil sige, at fængselsfunktionærer har en markant højere risiko end andre for at blive førtidspensioneret.

I forhold til antallet af førtidspensionerede på hele arbejdsmarkedet, efter Dansk Arbejdsgiverforenings arbejdsmarkedsrapporter, er fængselsfunktionærers risiko for at blive førtidspensioneret cirka seks gange så stor som på det øvrige arbejdsmarked.

På arbejdsmarkedet som helhed bliver 0,33 % førtidspensioneret hvert år. Blandt fængselsfunktionærer nedslides

en stadig stigende andel. I 2003 blev således hele 2,1 % af styrken førtidspensioneret.

Gennemsnitsalderen for førtidspensionerede faldt i 2003 markant fra 47 til 44 år. De nedslidte fængselsfunktionærer bliver således i gennemsnit førtidspensioneret 21 år før naturlig pensionsalder.

Endelig kan det konstateres, at ud af den samlede styrke på cirka 3.100 uniformerede i Kriminalforsorgen er der alene cirka 105 personer, som bliver i jobbet efter det 60. år, og af disse er hovedparten visse værk mestre og uniformerede i lederstillinger, som ikke i samme omfang har det direkte arbejde med de indsatte som frontliniepersonalet har.

Der vil givet være nogle blandt forbundets medlemmer, som fortsat måtte have et ønske om at kunne fortsætte i Kriminalforsorgen efter det 60. år selv om den pligtige afgangsalder måtte nedsættes til 60 år.

Forslaget om nedsættelse af den pligtige afgangsalder til 60 år er derfor suppleret med en bemærkning om, at de medlemmer som selv måtte ønske det kan forblive i stillingen indtil det 63. år.

*Af faglig sekretær
Benny Tengstedt*

Forbundets samlede overenskomstkrav

Samtlige krav som Dansk Fængselsforbunds Hovedbestyrelse har fremsat til overenskomstforhandlingerne:

- Den pligtige afgangsalder nedsættes til 60 år, men med mulighed for frivilligt at kunne fortsætte indtil det 63. år. Alternativt sker optjening af pension fra det fyldte 21. år.
- Sætserne vedrørende særlige ydelser for ubekvem arbejdstid og rådighedstillæg forhøjes og procentreguleres med samme procentsats som lønnen samt gøres pensionsgivende.
- Reglerne om særlige ydelser ved arbejde på lørdage og søndage ændres således, at de erstattes af et weekendtillæg svarende til den gennemsnitlige værdi af de nuværende lørdags- og søndagstillæg, og således at weekendtillægget ydes fra fredag kl. 24.00 til mandag kl. 06.00.
- Der afsættes organisationsopdelte puljer til gruppevis og individuelle varige omklassificeringer (omklassificering af 600 fængselsfunktionær- og værkmasterstillinger fra lønramme 17 og lønramme 19 til lønramme 20.)
- Generelle lønstigninger.
- Reguleringsordningen bevares.
- Sætserne for over/merarbejde forhøjes.
- Der ydes feriepenge af merarbejde med 12½%.
- Funktionsordningen forbedres, så der ydes funktionsvederlag fra 1. dag ved afskaffelse af karensbestemmelserne i forbindelse med funktionsvederlag.
- Ferieaftalen: Afskaffelse af bestemmelsen om, at ferien bortfalder ved sygdom i mere end 6 måneder forud for afskedigelse med pension.
- Forhøjelse af den særlige feriegodtgørelse fra 1½% til 2½ %.
- Forenkling af stedtillægsordningen gennem fjernelse af stedtillægsområde II, således at nuværende i stedtillægsområde II aflønnes efter stedtillægsområde III.
- Rejse- og befordringsgodtgørelse: Afskaffelse af nedsatte dagpenge efter 28 dage under udstationering, indførelse af samme satser som Told og Skat samt afskaffelse af reglen om kun fire hjemrejser pr. måned.
- Ved arbejde på Grundlovsdag og juleaftensdag ydes særlige ydelser for hele dagen (søgnehelligdagsbetaling).
- Ændring af seniorordningen omkring muligheden for tildeling af 12 ekstra fridage om året til at gælde fra det fyldte 60. år i stedet for som nu fra det fyldte 62. år, begrundet i de særlig belastede arbejdsvilkår i Kriminalforsorgen.
- Ekstraordinær regulering af tjenestemandspensionerne.
- Forhøjelse af den statslige gruppelivsordning. ■

Sverige

- desperation giver vold

Hvorfor er svenske fanger ekstremt voldelige? Formanden for de svenske fængselsfunktionærer, Roal Nilssen, giver her sin forklaring.

Den dramatiske fangeflugt i september i år, hvor to indsatte bevæbnet med kniv tog en fængselsfunktionær som gidsel, var nok dramatisk, men på ingen måde enestående efter svenske forhold.

33 voldelige overfald, otte fangeflugter, syv brandstiftelser, syv tilfælde af fangeoprør og tre gidseltagninger af fængselsfunktionærer. Det har været de barske realiteter i de svenske fængsler siden nytår. I Sverige er ekstremt voldelige flugtforsøg og overfald om ikke hverdagskost så dog en kontant del af virkeligheden. Fængselsfunktionæren har spurgt formanden for de svenske fængselsfunktionærer, Roal Nilssen, hvorfor?

"Vores fængsler er simpelthen overfyldte! I Sverige er det i modsætning til i Danmark ikke muligt at udsætte en fængselsdom. Vores lovgivning kræver, at dømte skal direkte i fængsel, så i takt med at politiet har fået tildelt flere ressourcer og opklaret flere sager, er fængslerne bare blevet mere og mere fyldte. Samtidig er der også blevet indført længere fængselsstraffe. Alt sammen uden at vores kriminalforsorg er blevet tilført flere ressourcer. Derfor er vi nået dertil, hvor opholds- og besøgsrum er blevet inddraget til beboelse, og der er fanger, som må dele celle. Det er helt galt, og logisk nok så skaber de dårlige forhold desperation blandt fangerne. Så de vil væk, de vil ud," forklarer Roal Nilssen.

Er det en nogle bestemte grupper af indsatte, som står bag uroen i fængslerne?

"Det er nok primært de livstidsdømte eller andre med lange fængselsstraffe. De livstidsdømte fanger har ikke længere mulighed for at blive prøveløsladt for god opførsel. Det vil sige, at de ikke har noget at miste ved at lave ballade og skabe uro. Samtidig ved de, at vi har svært ved at lave sanktioner over for dem på grund af pladsmanglen. Vi har simpelthen ikke nogle steder at sende dem hen."

Hvordan påvirker problemerne de ansatte?

"Deres arbejdsmiljø er forringet betydeligt de senere år, og urimeligt nok er vold og trusler blevet en del af deres hverdag. Jeg tror, der er rigtig meget frustration blandt de ansatte, for der er ikke så meget, de kan gøre. De kan bare se til, at problemerne bliver større og større, og det bliver farligere og farligere at gå på arbejde."

Hvordan mener du, at man kommer problemerne til livs?

"Først og fremmest er der brug for mere plads. Vi har i forbundet længe ment, at der var brug for 2.000 nye pladser, og nu ser det endelig ud til, at der er politisk opbakning til det projekt.

Men udover bedre plads i fængslerne, mener jeg, det er vigtigt at få mere uniformeret personale i fængslerne. I Danmark og Norge har man langt mere uniformeret personale pr. indsat, end vi har i Sverige, og det tror jeg, har en god og præventiv virkning. Uddannelsen til fængselsfunktionær er også ret kort i Sverige, kun 27 uger, så jeg kunne godt tænke mig, at den blev noget længere. Det er vigtigt, at de unge er ordentligt rustet til opgaven i fængslerne.

Sidst, men ikke mindst mener jeg, at man skal holde op med kollektiv behandling af de indsatte. I Sverige har vi et system, der bygger på kollektiv afstraffelse. Det vil sige, at er der bare én, som laver ballade, så straffes alle.

Formand for de svenske fængselsfunktionærer Roal Nilssen.

Dermed mister den enkelte indsatte incitamentet til at opføre sig ordentligt. Jeg mener, at vi har brug for et belønningssystem og mulighed for at lave individuelle handlingsplaner for de indsatte."

I Danmark har vi ikke set nær så mange uroligheder i fængslerne. Hvorfor er der så stor forskel på Danmark og Sverige?

"I Sverige har man primært brugt ressourcer på at bygge meget sikre fængsler – altså sådan nogle bunkerlignende fængsler med masser af pigtråd og overvågningskameraer. Og det virker ikke! Jeg tror, den danske model, hvor der er mere og bedre uddannet personale, ska-

ber bedre forhold for både indsatte og ansatte. Forholdene er mere humanistiske, og det er med til at lægge en dæmper på konflikterne. Men i Sverige har vi også en anden type kriminelle end i Danmark. Vi har nogle meget stærke og voldelige kriminelle netværk. Netværk, som næsten får Bandidos og Hells Angels til at ligne uskyldige knallertbander. Det drejer sig både om forskellige etniske netværk og meget voldelige nazistiske grupperinger. Problemet med de kriminelle bander er, at de forsvarer og hævner hinanden. F.eks. var der i de svenske fængsler midt i 90'erne syv mord på fire år med større eller mindre grad af hævnmotiv."

Skal vi frygte, at den type kriminelle også kommer til Danmark?

"Det er svært at spå om fremtiden, men jeg mener, at mange af problemerne i Sverige primært skyldes nogle uhenigtsmæssigheder i det svenske system, som jeg håber, at vi er ved at få rettet op på," slutter Roal Nilssen. ■

Line Kold

- **Der er 54 fængsler og 28 arresthuse i Sverige**
- **Der er pt. 6.832 indsatte i de svenske fængsler og arresthuse**
- **Der er 5.300 uniformerede fængselsfunktionærer**
- **32% af fængselsfunktionærerne er kvinder**
- **Uddannelsen til fængselsfunktionær tager 27 uger og kræver, at man har en studentereksamen**

Et udpluk af de alvorligste hændelser i de svenske fængsler de seneste tre måneder

Oktober 2004

På en afdeling i Mariefredfængslet er alle indsatte af disciplinære årsager låst inde i cellerne. Men i forbindelse med frokostafrydning slår en indsat en fængselsfunktionær ned og stjæler hans nøgler. Derefter låser han seks medfanger ud. De raser hele afdelingen, men efter nogle timer får fængslets indsatsstyrker styr på situationen.

Seks indsatte på en afdeling i Norrtälje raserer afdelingen. En livstidsdømt fange får fat i en køkkenkniv og tager en anden indsat som gidsel. Politiets forhandlere tilkaldes, og der forhandles hele natten. Først klokken syv om morgenen giver gidseltageren op.

September 2004

To indsatte er stillet for retten i Göteborg. Begge indsatte har en del venner blandt de tilhørende. Under domsafsigelsen opstår der kraftig tumult, og de to fanger forsøger med deres venners hjælp at stikke af.

To indsatte på Mariefred tager med et stikvåben en fængselsfunktionær som gidsel og truer sig ud af fængslet. De flygter sammen med gidslet i en bil. Efter knap et døgn lykkedes det fængselsfunktionæren at flygte fra de to gidseltagere. To døgn efter er gidseltagerne atter bag lås og slå.

19 fanger på Mariefred starter et større oprør, hvor en hel afdeling sønderrives. Årsagen til oprøret er, at to indsatte var truet med omplacering. Efter fem timer giver fangerne op, og på grund af de mange materielle skader må de indsatte flyttes til andre fængsler.

Uro og slagsmål på anstalten i Håga. Inden at indsatsstyrkerne når at stoppe slagsmålet, bliver en fængselsfunktionær sparket og må en tur på hospitalet.

Under et sygehusbesøg i Landskrona, bliver en indsat fra Kalmar befriet. Udenfor sygehuset væltes fængselsfunktionæren omkuld af nogle hjælpere, hvorefter den indsatte springer ind i en ventende bil.

August 2004

På en tur til Lidköpings Tingsrätt truer og mishandler en indsat fra Mariefred en fængselsfunktionær og stikker efterfølgende af.

Syv indsatte gør oprør og raserer en hel afdeling på Hällby. Fængslets indsatsstyrke må mobiliseres for at komme urolighederne til livs.

Tre indsatte på Norrtälje befries af bevæbnede hjælpere. En bil bakker ind gennem fængslets indgangsparti. En bevæbnet person hopper ud og retter et skarpladt våben mod vagten. Imens skærer en anden hegnet til fængselsområdet op med en vinkelsliber. Efter en intens politijagt pågribes de efter kun et døgn på fri fod.

Fire isolationsfanger flygter fra Hall. To fængselsfunktionærer bliver ved midnattid kaldt til afdelingen. På gangen mødes de af politimorderen Tony Olsson, der er bevæbnet. Han truer de to fængselsfunktionærer til at låse tre medfanger ud. Derefter låser de den ene fængselsfunktionær ind i en celle og den anden tager de med som gidsel. De fire fanger slipper ud af fængslet. Foran fængslet venter en bil med to bevæbnede hjælpere. De lader gidslet gå og drøner af sted. Efterfølgende blev tre fængselsfunktionærer tilbageholdt mistænkt for have hjulpet de fire indsatte med flugten.

Den komplette liste over alvorlige hændelser i de svenske fængsler fra 1999 og frem til i dag er på 27 sider og kan ses på www.seko.se

Fængselsinspektør i Sandholm

Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm skal frigøres fra Københavns Fængsler og målet er, at det kan ske med virkning fra årsskiftet 2004/2005.

Som følge af selvstændiggørelsen er der oprettet en fængselsinspektørstilling, som Tina Engelbrecht Ising tiltrådte den 15. oktober i år.

Tina Engelbrecht Ising er 42 år og cand. jur. Hun kommer fra en stilling som fuldmægtig i Direktoratet for Kriminalforsorgen, hvor hun de seneste fem år har været tilknyttet klientkontoret og direktionssekretariatet. Forud for ansættelsen i Direktoratet har hun i tre år været fuldmægtig i Patientforsikringen, hvor hun blev ansat efter sin juristuddannelse.

Som noget helt atypisk for en fængselsinspektør kender Tina Engelbrecht Ising også Kriminalforsorgen som uniformeret medarbejder. Hun var i perioden 1988-1995 ansat som fængselsbetjent på Anstalten ved Herstedvester, og det var her hun, sideløbende med arbejdet, påbegyndte jurastudiet. At hun valgte Patientforsikringen fra til fordel for en karriere i Kriminalforsorgen skyldtes primært, at Kriminalforsorgen byder på så mange spændende og forskellige opgavetyper.

Den første store opgave for den nye fængselsinspektør bliver at få gennemført en ledelsesstruktur, der matcher de

krav, der stilles til Sandholm som selvstændig institution under Direktoratet for Kriminalforsorgen.

"Det er vigtigt at få lavet en ledelsesstruktur, som medarbejderne kan forholde sig til og således at opgavevaretagelsen bliver ordentligt defineret og kendt af alle," siger fængselsinspektøren.

Ud over arbejdet med at få ledelsesstrukturen på plads fremhæver hun yderligere to meget væsentlige udfordringer, der skal tages fat på.

"Den ene er de ansattes trivsel på arbejdspladsen i form af et bedre arbejdsmiljø. De ting, der fungerer godt, skal vi forsøge at bibeholde i fremtiden, mens vi må samarbejde om at få ændret på det, som i det daglige giver anledning til utilfredshed og irritation blandt medarbejderne. Den anden store udfordring ligger i forlængelse af arbejdsmiljøet. Der er ingen tvivl om, at personalet føler det som en stor belastning, når de udsættes for vold og trusler fra de indsatte, og vi skal gøre, hvad vi kan, for at afhjælpe problemet. Selvom vores frihedsberøvede asylansøgere ofte befinder sig i en meget presset situation, må vi hele tiden forsøge at gøre mere for at få nedbragt antallet af tilfælde af vold og trusler," siger Tina Engelbrecht Ising. Hun tilføjer, at det virker som om stemningen blandt personalet i Sandholmløjren allerede er blevet bedre som følge af det seneste års tiltag, og at hun håber, at øget fokus på medarbejdernes trivsel på arbejdspladsen i fremtiden vil kunne tiltrække flere dygtige medarbejdere, der har mod på og lyst til at arbejde i en for Kriminalforsorgen meget anderledes institution. "Her er i hvert fald god mulighed for at få stor indflydelse på, hvordan dagligdagen skal forme sig for de indsatte," siger hun.

Fængselsinspektør Tina Engelbrecht Ising, der er tiltrådt den nyoprettede stilling i Institutionen for frihedsberøvede asylansøgere i Sandholm.

Fængselsinspektøren ser frem til det spændende og udfordrende arbejde, der ligger forude men understreger, at det i første omgang ikke handler om at få iværksat store forkromede projekter, men derimod at starte udviklingen langsomt, ved at få rettet fokus på de mest væsentlige elementer i dagligdagen. ■

Af John Rasmussen

På et oplyst grundlag

En fjer bliver til fem høns, lød budskabet fra Kriminal- forsorgens øverste personalechef, Liselotte Bering Liisberg, i det seneste nummer af Fængselsfunktion- næren.

Hun brokkede sig over, at jeg i en forudgående leder havde angrebet Kriminalforsorgens voldsstatistik for – igen, igen, igen – at være for lav, fejlagtig og forkert.

Hendes budskab var: Vi gør, hvad vi kan – og vi har også interesse i at lave korrekte statistikker.

Tja, siger jeg, det tror jeg faktisk på. Men hvis viljen er der, så er der så meget desto større grund til, at nogen gør opmærksom på succesraten.

Hvad hverken Liisberg eller andre kan tilbagevise er, at forbundet de seneste fem år har kunnet påvise det samme billede – hvert år: Den nye statistik har – hvert år – vist, at nu retter tallene sig, med hensyn til vold og trusler, lige indtil forbundet kigger tallene efter, og det – hvert år – viser sig, at det gjorde de ikke alligevel.

Og der er ikke tale om småting. Til tider har ledelsens tal vist sig at være mere end 40 pct. for lave.

Prøv at se på det udefra.

Man kunne forestille sig, at der var tale om en privat byggevirksomhed. Direktionen vigter sig af, at nu er antallet af arbejdsulykker faldet. Lige indtil nogen går direktionen efter i sømmene, og spørger: "Hvorfor siger I 40 ulykker, når der var 80?" "Nåh, ja," siger ledelsen, "det er vist også rigtig. Det er beklageligt, men vi arbejder på sagen."

Året efter er billedet det samme. "Langt færre arbejdsulykker," lyder det fra direktionen. Indtil nogen kigger efter. "Nej, det holdt ... ikke alligevel. Vi tog fejl. Det kan vi godt se. Beklager."

Og i årene efter – igen og igen og igen. Beklagelse hver gang.

Det siger sig selv, at der er en grænse for,

hvor længe en sådan direktion kan klare sig, før den manglende troværdighed bliver et problem – både i forhold til kunder og bestyrelse.

Kunder og bestyrelse vil stille sig selv fire spørgsmål. Det første er: Kan direktionen ikke tælle? Det andet: Hvorfor rammer direktionen altid for lavt? Det tredje: Hvorfor skal der altid nogle andre til at gøre opmærksom på, at direktionen har talt forkert og ramt for lavt? Og det fjerde: Hvor meget kan vi så stole på alle mulige andre tal, som direktionen mener beskriver virkeligheden?

Væsentligste parameter

Kriminalforsorgen er, som bekendt, ikke nogen privat virksomhed. Men man har både kunder, nemlig skatteyderne, og bestyrelse – Folketinget og regeringen.

Både kunder og bestyrelse har krav på, at netop disse tal er korrekte. Fordi: Der er tale om vigtige oplysninger. Voldsstatistikken er en af de væsentligste parametre, når vi måler arbejdsmiljøet i Kriminalforsorgen. På Christiansborg har man krav på at vide, hvordan det går – ikke bare på papiret, men i virkeligheden. Derfor bør der være tæt sammenhæng imellem papiret og virkeligheden.

De fire spørgsmål rejser sig derfor i forhold til netop voldsstatistikken. Hvorfor er tallene forkerte? Hvorfor er de altid for lave? Hvorfor skal vi altid være dem, der påpeger det – før de bliver korrekte? Og hvor stor tillid kan vi have til andre tal fra direktionen?

Statistikken bliver nemlig ved med at være forkert. Da vi i år så første kvartals tal – der viste et fald i de voldelige overgreb – undrede vi os. Igen. Og vi sagde det højt. Igen. Og pludselig kom anden kvartal tilbage på det vante niveau. Igen. Flere politianmeldelser. Flere arbejdsskader. Og flere involverede.

I fællesskab

Vi forbedrer hele tiden reglerne for indberetning, lyder det fra personalechefen: "Vi [har] opfordret alle fængsler til at organisere arbejdet efter en model, hvor ledelsen og tillidsre-

præsentanten drøfter de enkelte sager og hvad der herefter skal indberettes i den fælles database, for at sikre at alle episoder kommer med. Denne model - som også forbundet har udtrykt stor sympati for - er nu indført i alle fængsler og det er min overbevisning, at denne ændrede procedure vil være en væsentlig kvalitetssikring," skriver hun.

Det er i og for sig korrekt. Vi er begejstrede for ideen. Men bliver denne procedure fulgt overalt. Nej. Prøv at spørge rundt om på tjenestestederne om alle tillidsrepræsentanterne har været blandet ind i indberetninger. Det har de ikke. Hvis personalechefen vil sikre indberetninger kan det være, at man skal prøve med andet og mere end en "opfordring" til de lokale ledelser næste gang. Krav, fulgt af umisforståelige sanktionsbestemmelser, har erfaringsmæssigt en vis effekt.

Direktoratets ledelse har samtidig lovet, at vi fremover – ud fra statistikken – skal have mere end samlede opgørelser for arresthuse. Vi skal kunne identificere, fra hvilke arresthuse man har medtaget indberetninger. Naturligvis, for at gøre det muligt for os at tjekke efter. Men har vi fået det. Næ. Vi nærmer os slutningen af året og vi har fortsat ikke de oplysninger for de første to kvartaler.

Det fortsat konstruktive samarbejde mellem ledelse og organisationer er en forudsætning for politikernes seriøse behandling af vore fælles problemer, udtrykker personalechefen.

Jeg kunne ikke være mere enig.

Men min erfaring er, at politikere – og andre bestyrelser – godt kan lide at blive informeret. Ikke med halve, haltende opgørelser, men med reelle beskrivelser af virkeligheden, som den rent faktisk foregår.

De kan lide det – og tager det alvorligt – fordi det giver mulighed for at træffe politiske beslutninger på et oplyst grundlag. ■

Af Carsten Pedersen,
formand for Dansk Fængselsforbund

DEBAT

Vi skal modtage indlæg til næste nummer senest 14. november 2004

Uniformen og dens mærke

*Af fængselsfunktionær
Lars Korreborg,
tillidsmand Arresten i Sønderborg.*

Det er dejligt at læse det sidste nummer af fagbladet, hvor man virkelig kan se, at der er kommet gang i debatten om vores nye uniform, eller civile sæt tøj.

Først en lille hilsen til Pia Grøn fra Nyborg. Jeg kan støtte dig i din smag vedrørende t-shirts som er hvide, og man kan se din BH igennem. Det er rigtigt at det ikke hører hjemme på denne arbejdsplads, men hvad vil du så med shorts? Må de indsatte gerne se dine ben?

Nå, men tilbage til det, det handler om, uniformen.

Bukserne skal selvfølgelig være en anden slags, mere smudsafvisende og behagelige at have på. Som nogle foreslår, vil en lårlomme til handsker og diverse være en rigtig god idé. Jeg er sikker på at man kan hente idéer ved politiet, Falck, brandvæsnet eller lignende.

Det må også være muligt at finde en sommerjakke og en vinterjakke, som kan modstå det danske klima i regn og blæst, sol og varme.

Det nuværende all-weather tøj burde afskaffes. Find i stedet et regnsæt af ordentlig kvalitet.

Med hensyn til, om der skal mærke på vores tøj, kan jeg kun støtte vores kollegaer som mener at kriminalforsorgens logo, med den alt for tynde mand med betonsko, ikke er et signal at sende ud i den store verden. Jeg syntes heller ikke at uniformen behøves at blænde modkørende, men at det gamle kendte etatsmærke ville tage sig flot ud på skjorter og jakker. Det er selvfølgelig nødvendigt med et mærke. Vi kan ikke rende rundt og ligne en eller anden sæl-

ger, der ikke har fulgt moden de sidste 20 år, eller at vores kære kollegaer render rundt og blander deres civile tøj med uniformen.

Et mere ensartet uniformsreglement ville være på sin plads. ■

Spørgsmål til fremtidens Kriminalforsorg

*Af Afdelingsformand
Robert Filtenborg Demeny,
AO-Jylland*

I fængselsfunktionæren nr. 10/2004, har Lars Månsson fra lokalafdelingen i Horsørød et indlæg, hvor han stiller spørgsmål ved om det administrative arbejde ikke er ved at tage overhånd.

Det er afgjort en interessant og relevant problemstilling.

AO – Jylland (arresthusene i Jylland) har været inde i tilsvarende overvejelser. I vores nyhedsbrev nr. 11/04 fra den 22. september 2004 skrev vi følgende:

"Tiden nærmer sig, hvor man må tage stilling til om den udvikling Kriminalforsorgen er inde i, er den rigtige.

Kriminalforsorgen er efter AOJ's opfattelse ved at blive fanget i et paradoksproblem.

Fra politisk hold er der et stadigt krav om, at vi skal være mere effektive. Flere fanger, bedre udnyttelse af pladser, sikkerhed, bekæmpelse af vold og narko, påvirkning/behandling m.v.

Det er sådan set fint nok. Det høre alt sammen ind under det, man kan kalde Kriminalforsorgens kerneydelser.

Hvad gør Kriminalforsorgen i disse år? En af Direktoratets hovedprioriteter er IT og sagsbehandling. En del af politikernes ønsker bliver skubbet i baggrunden til fordel for krav om administrative opgaver. Kriminalforsorgen er slet og ret

ved at skrue det uniformerede personale ned i et administrativt helvede.

De administrative arbejdsopgaver er støt stigende og efteruddannelsen er nærmest ikke eksisterende. Det tager mere og mere af vores tid og en kendsgerning er, at man ikke finder hash eller bekæmper negative subkulturer, ved at sidde foran en computerskærm.

Mange fængselsfunktionærer føler, at de er usikre over for IT og sagsbehandling og skal bruge uforholdsmæssigt lang tid på det. Samtidigt er håndteringen af fangepopulationen vanskelig og tidskrævende. Hvad skal man vælge i den daglige prioritering?

Direktoratet kræver uden omtanke, at skrivebordsarbejdet skal passes. Fængselsfunktionærene bedømmer nok den konkrete fangebehandling til at være vigtigere. Der føler vi os overbeviste om, at vi er i tråd med de politiske ønsker på området.

Den diskussion skal vi have og svaret bliver afgørende for Kriminalforsorgens udvikling.

Skal vi have en moderne og effektiv arbejdsplads, hvor det er godt at arbejde på gulvet?

Eller skal tingene stille og roligt sande til i manglende overblik og arbejdsopgaver uden relevans for det uniformerede personale.

Nogle vil sikkert sige, at det er den slags snak man hører fra en "rød oldtimer". Det har de fuldstændig ret i!"

Vi i AO – Jylland har et ønske om, at dette bliver et tema i tiden der kommer.

På et forhandlingsmøde mellem arrestorganisationerne og Sikkerhedsenheden den 16. august 2004, dukkede emnet op. Fængselsinspektør Ole Hansen tilkendegav han var enig i, at vi var inde i en skæv udvikling, men sagde samtidigt, at han ikke fandt lydighed for det synspunkt i Direktoratet.

Man kan selvfølgelig skyde os i skoe-

DEBAT

ne, at Dansk Fængselsforbund selv har været med, når arbejdsopgaverne skulle defineres.

Det er også korrekt, men det ændrer ikke ved, at tingene ikke hænger sammen mere.

Debatten bør dreje sig om, hvorvidt etatsudannet personale oven i det daglige arbejde tillige skal være HK'ere, socialrådgivere, laboranter etc...

Skal vi være middelmådige allround medarbejdere eller skal vi satse på et fængselsfagligt dygtigt uniformeret personale?

De bedste resultater opnås ved at hovedansvaret for de forskellige arbejdsopgaver i et fængsel eller et arresthus ligger ved faggrupper, der netop i kraft af deres uddannelse, ved hvordan opgaverne skal løses. ■

Lad det hele flyde

Af fængselsfunktionær

Thomas H. Nielsen, Vestre Fængsel

(pr. 1. oktober 2004 Arresthuset i Hillerød)

I FÆNGSELSFUNKTIONÆREN nr. 7/8 juli-august 2004 skriver Forbundsformand Carsten Pedersen i lederen, følgende:

"På en måde kan man sige, at Kriminalforsorgen nu vinder over forbundet. Nu har vi i seks år kastet betydelige kræfter i at få rettet voldsstatistikken – og det er sket hvert år. Men nu orker vi ikke mere. Så Kriminalforsorgen vil fremover hævde, at "det er blevet bedre." Det eneste vi fremover kan sige til det er: Lad være med at fæste lid til Kriminalforsorgens statistiker. Deres tal holder ikke. De tager fejl, de glemmer indberetninger, de har alt for lave tal, de har simpelthen ikke styr på det".

Eller sagt med andre ord: Dansk Fængselsforbund kaster håndklædet i

ringen og giver fortabt. Men hvem er det der taber? Det gør alle os fængselsfunktionærer der til dagligt lægger krop og sind til grimme overfald og voldsomme trusler. Det bekymrer mig i den grad, at Dansk Fængselsforbund, der burde være vores vågne og opmærksomme vagthund, nu stikker halen mellem benene og lukker øjnene. Når det er sagt, skal jeg samtidig sige, at jeg har været mere end overordentlig glad for at have Dansk Fængselsforbund i ryggen og jeg værdsætter meget det store arbejde Dansk Fængselsforbund og de lokale foreninger har gjort med at få efterjusteret de årlige indberetninger om vold og trusler. Dansk Fængselsforbund er simpelthen nødt til at blive ved og ved og ved med at råbe vagt i gevær og holde fast i at indberetningerne til Direktoratet for Kriminalforsorgen skal være korrekte. Når ledelserne i fængslerne og arresthusene ikke kan finde ud af at få kuglerammen til at stemme med virkeligheden, så må Dansk Fængselsforbund træde til. Jeg håber inderligt at Carsten Pedersen har

fået solstik når han melder ud, at nu vil Dansk Fængselsforbund bare lade indberetninger og statistik flyde. Det vil betyde at den virkelighed vi render rundt i til hverdag bliver længere og længere fra den "virkelighed" der havner på bordet i Direktoratet for Kriminalforsorgen. Direktoratet og dermed også i sidste ende politikerne vil sige: "Det går ufatteligt godt i Kriminalforsorgen, vold og trusler falder år efter år, så lad os bare spare nogle hundrede millioner kroner".

Det virker efterhånden som om at vi funktionærer bare er kanonføde. Vi bliver sat i felten med alt for kort oplæring med en masse andre der har alt for lidt erfaring, og så skal vi ellers bare knokle en hvis legemsdel ud af bukserne, til vi bliver udbrændt. Efterløn og statsmandspension? Glem det! Til den tid er vi væk og borte og vores huller er for længst fyldt op med nye og håbefulde funktionærer, der straks fra dag ét, skal arbejde op ad bakke fordi politikerne, Direktoratet for Kriminalforsorgen, de lokale ledelser og nu også Dansk Fængselsforbund lader det hele flyde. ■

FERIEBOLIG I VESTJYLLAND

Dansk Fængselsforbund kan igen i 2005 disponere over Forsikrings Agentur Foreningens sommerhus, beliggende Hagevej 156 Nr. Fjand, 6990 Ulfborg.

Huset er på en 945 kvm. kuperet naturgrund med udsigt ud over Nisum Fjord til klitterne ved Fjand.

Huset er opført i røde sten med et boligareal på 81 kvm., der indeholder: Entré, køkken, der er åben til stuen - der har udgang til vestvendt terrasse, soveværelse med skabe, 2 værelser, badeværelse samt særskilt saunarum. (seks sovepladser med dynetæpper og puder), opvaskemaskine, vaskemaskine, tørretumbler og brændeovn.

BETALING:

Leje for huset i 2005 er pr. uge:

Ugerne 05 - 17 kr. 1.000,-

Ugerne 18 - 22 kr. 1.100,-

Ugerne 23 - 26 kr. 1.500,-

Ugerne 27 - 30 kr. 1.700,-

Ugerne 31 - 34 kr. 1.700,-

Ugerne 35 - 39 kr. 1.100,-

Ugerne 40 - 48 kr. 1.100,-

Hertil kommer forbrug af el og telefon som afregnes med feriehusudlejningen.

FERIEBOLIG PÅ LOLLAND

Dansk Fængselsforbund kan i 2005 disponere over Forsikrings Agentur Foreningens sommerhus, beliggende Musvågelunden 15 Kramnitze, 4970 Rødby.

Huset er beliggende på en 1190 kvm. stor naturgrund kun 150 m. fra dejlig sandstrand.

Huset er opført i røde sten med et boligareal på 117 kvm., der indeholder: køkken, der er åben til stuen, 3 gode soveværelser, hems med 2 sovepladser, badeværelse med sauna og spa. Køkkenet indeholder opvaskemaskine, dybfryser, mikrobølgeovn og komfur. Der findes endvidere vaskemaskine, tørretumbler, solarium, fjernsyn med parabol, video, stereoanlæg og brændeovn.

BETALING:

Leje for huset i 2005 er pr. uge:

Ugerne 05 - 17 kr. 1.100,-

Ugerne 18 - 22 kr. 1.200,-

Ugerne 23 - 26 kr. 1.600,-

Ugerne 27 - 30 kr. 1.800,-

Ugerne 31 - 34 kr. 1.600,-

Ugerne 35 - 39 kr. 1.200,-

Ugerne 40 - 48 kr. 1.100,-

Hertil kommer forbrug af el og telefon som afregnes med feriehusudlejningen.

LEJEMÅL:

Lejemålet går fra lørdag kl. 14.00 til lørdag kl. 11.00.

TILDELING:

I perioden 1/2 - 30/11 vil der være lodtrækning såfremt der er flere ansøgere i samme periode. **Medlemmer, der har forsikring i Tjenestemændenes forsikring, har fortrinsret.**

RENGØRING:

Lejeren pålægges at sørge for rengøring af bolig og friareal inden fraflytningen. Slutrengøring kan bestilles hos feriehusudlejningen.

MEDBRINGES:

Sengelinned, rengøringsartikler, håndklæder, viskestykker mm.

Husdyr må ikke medbringes.

ANSØGNING:

Ansøgning sker ved benyttelse af nedenstående kupon, der i udfyldt stand **SKAL** være Dansk Fængselsforbund, Vestre Kirkegårds Allé 3, 2450 København SV., i hænde **senest den 5. januar 2005**. Meddelelse om leje/afslag vil tilgå ansøgerne snarest herefter.

Periode 1: Fra Lørdag den _____ til lørdag den _____

Periode 2: Fra Lørdag den _____ til lørdag den _____

Undertegnede medlem af Dansk Fængselsforbund ønsker ferieophold i Fjand/Kramnitze.

Navn _____ Cpr. nr. _____

Stilling _____

Adresse _____

Postnr. og by _____

Telefon _____

Forsikringer i Tjenestemændenes forsikring: _____